

Hemşirelikte İnovasyon Kültürü Oluşturma; Bir Başarı Öyküsü

Creating Innovation Culture in Nursing; A Success Story

Yeliz Doğan MERİH¹, Ayşegül ALİOĞULLARI²

Meryem Yaşar KOCABEY², Çiğdem GÜLŞEN², Aytül SEZER²

1. SBÜ Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hastalıkları EAH Sağlık Bakım Hizmetleri Müdürü / SBÜ Hemşirelik Fakültesi Öğr. Üyesi / İnovatif Hemşirelik Derneği Başkanı, İstanbul, Türkiye
2. SBÜ Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hast. EAH ARGE Hemşiresi / İnovatif Hemşirelik Derneği YK Üyesi, İstanbul, Türkiye
3. Sağlık Bakanlığı Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü / İnovatif Hemşirelik Derneği YK Üyesi, İstanbul, Türkiye
4. SBÜ Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hast. EAH Kalite Direktörü / İnovatif Hemşirelik Derneği YK Üyesi, İstanbul, Türkiye
5. SBÜ Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hast. EAH Koordinatör Hemşire / İnovatif Hemşirelik Derneği YK Üyesi, İstanbul, Türkiye

ÖZET

Amaç: Hemşireler hizmet sunumlarında etkin ve istendik sonuçları yakalayabilmek için sürekli değişime ayak uydurmak ve inovasyon sürecini hizmetlerine entegre etmek zorundadırlar. Hemşirelik hizmetlerinde inovasyon sürecini aktive etmek, hasta bakım maliyetini azaltırken, bakım kalitesini de artırmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Hastanemiz hemşirelik hizmetlerinde inovasyon sürecini aktive etmek için bazı basamaklar takip edilmiştir. İlk adımda hemşirelerimizin farkındalıklarını düzenli eğitimler ile bilgi düzeyleri artırılmış, koçluk sistemi ile bireysel danışmanlıklar başlatılmış, süreci cazip hale getirecek yarışmalar düzenlenmiş, ödül süreci ile katılım artırılmış ve hemşirelikte inovasyon kültürü oluşturulmuştur.

Bulgular: Hastanemizde 2012 yılında başlatılan hemşirelikte inovasyonu aktive etme süreci dahilinde; yarışma ve sempozyum süreçleri gerçekleştirilmiştir. 7 yıllık süreçte hastanemiz hemşireleri toplam 376 inovatif proje geliştirmiştir. Her biri yeni bir buluş özelliği taşıyan projeleri ile hemşirelerimizin bakım kalitesini artırıcı, yeni ve yaratıcı faaliyetleri desteklemeleri sağlanmıştır. İnovatif 50 proje için patent alma süreci tamamlanmıştır ve yeni buluşların üretimi için çalışmalar aktive edilmiştir.

Sonuç: Hemşirelerde inovasyon sürecinin aktifleştirilmesinde; düzenli eğitimlerin, süreci tanıttıkları, cazip hale getirecek, yol gösterecek bilimsel aktivitelerin yapılmasının ve rol model olmanın yeri büyüktür.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, başarı, inovasyon

ABSTRACT

Aim: Nurses should keep up with constant change and integrate innovation into their services in order to obtain effective and desirable results in their service provision activation of the process of innovation in nursing services reduces the cost of care and increases the quality of care.

Material and Method: In order to activate the process of innovation in nursing services provided at our hospital, a number of steps were completed.

İletişim

Sorumlu Yazar: Yeliz Doğan MERİH, Dr. Öğr. Üyesi
Adres: Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hast. EAH Sağlık Bakım Hizmetleri Müdürü, İstanbul
Tel: +90 (544) 521 9151
E-Posta: yelizmrh@gmail.com
Makale Geliş: 01.05.2019
Makale Kabul: 20.06.2019
DOI: http://dx.doi.org/10.16948/zktipb.559616

In the first step, nurses' level of knowledge was improved through regular training, individual counseling was initiated using the coaching system, competitions were organized for making the process more interesting, and participation rate was increased with rewards. These implementations produced an innovation culture.

Results: During the process of activating innovation at our hospital, which was initiated in 2012, competitions and symposiums were held. In the 7 year period, nurses working at our hospital completed 376 innovative projects. Each of these projects had an inventive quality and through these projects, the nurses were able to support novel and creative activities which increased the quality of care. The patenting process of 50 innovative projects was completed and studies were activated for producing new inventions.

Conclusion: Regular training, role modeling, and scientific activities that introduce the process, make the process more interesting, and guide nurses are crucial for activating the innovation process in nursing.

Keywords: nursing, success, innovation

GİRİŞ

Hizmetlerin giderek birbirine benzediği günümüzde; kurumlar varlıklarını sürdürülebilmek için birbirleriyle kıyasıya rekabet içinde olmalıdır. Başarılı olmak için herkesin yaptığını izlemek / benzer faaliyetler yapmak rekabet avantajı elde etmek için yeterli değildir (1, 2). Kuruluşlarda sürdürülebilir küresel rekabet gücünü artıracak; ürün, hizmet, teknoloji, kaliteyi ve süreçleri geliştirecek "İnovasyon" kültürünün oluşturulması önemlidir. İnovasyon kelimesi Latince "İnnovare" kökünden türemiş olup "yeni ve değişik bir şey yapmak" anlamına gelmektedir. Türk Dil Kurumu'na göre ise inovasyon "yenileşim" anlamına gelmektedir (2, 3).

Son yıllarda gerek akademik gerekse de uygulayıcılar arasında inovatif olmanın etkililik ve ayakta kalmak için gerekli olduğuna yönelik geniş katılımlı bir görüş birliği olduğu görülmektedir. Bu bağlamda inovasyonun dinamik çevresel şartlar karşısında kullanılabilir önemli bir paradigma olduğu genel bir kabul olmuştur. Diğer taraftan sağlık sektörünün temel kurumlarından olan hastaneler, sürdürülebilirlik ve rekabet gücü sağlama ve hastaların, sağlık personelinin ve paydaşların ihtiyaçlarına daha iyi yanıt verebilme düşüncesiyle inovatif olmak durumundadırlar. Bu düşünceden hareketle

son on yılda inovasyonun sağlık sektörü ve hastaneler için önemi daha fazla gündeme gelmiş, akademisyen ve uygulayıcıların bu yöne eğilimleri artmıştır (4-6).

Tüm gelişmeler ışığında sağlık profesyonelleri arasında önemli bir yere sahip olan hemşirelerde inovasyon sürecinde aktif rollerini zaman içerisinde almışlardır. Çünkü hemşirelik eğitiminin en temel yapı taşlarından birisi de bireylerde yaratıcılığı geliştirmektir. Mesleki eğitimin ilk basamağında hemşirelik öğrencilerine ilk öğretilen ilkelere biri de “Hemşire Yaratıcıdır” yaklaşımıdır (7, 8). Değişen sağlık bakım gereksinimleri dikkate alındığında hemşirelik yaratıcı, araştırmacı, bilgiye ulaşan, bilgi üreten ve bilgiyi kullanabilen meslek üyelerine ihtiyaç duymaktadır. Sağlık gibi insanlığın geleceğini etkileyecek birçok alandaki yeni buluşlar bireylerin yaratıcılığını kullanabilmesi ve inovasyon sürecini başlatabilmesi ile mümkün olacaktır. İşte bu süreçte, inovasyon ve bakıma yeni yaklaşımlar getirmek, mesleki gereksinimler arasında yer almaktadır (6, 8, 9).

Bu derleme kapsamında, hemşirelikte inovasyon sürecinin aktive edilmesinde ve inovasyon kültürünün oluşturulmasında yürüttüğümüz çalışmalara ve başarı öykülerine yer verilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca hemşirelikte inovasyon sürecinin incelenmesiyle, mevcut durumun değerlendirilmesi ve inovatif çalışmaların iyileştirilmesi için önerilerde bulunulması hedeflenmiştir.

HEMŞİRELİKTE İNOVASYONUN YERİ VE ÖNEMİ

Günümüzde bilgi akışında yaşanan yoğunluk, bireylerin çok yönlü gelişmesini ve yeni roller üstlenmesini zorunlu kılmaktadır. Bireylerin yalnızca belli düşünsel becerilere sahip olması diğer bir ifade ile zeki olması bu yüzyılda değerini yitirmiş, yerini çok yönlü insan kavramına bırakmıştır. Çok yönlü insan; başkalarının düşüncelerinden yararlanarak kendi kendine karar verebilen, uygulamalarında etki altında kalmadan olaylara geniş bir perspektifle bakmayı alışkanlık haline getirebilen, yeni durumlara uyum sağlayabilen, karar verme becerileri gelişmiş, olaylara ve durumlara eleştirel yaklaşabilen yaratıcı insandır (2, 10, 11).

Hastalık türlerindeki değişim ve artış, toplumun beklentisinin artması, teknolojik gelişmeler nedeni ile sağlık sisteminde yeni ihtiyaçlar ortaya çıkmakta, bu ihtiyaçlar değişim ve yenilikleri zorunlu kılmaktadır. Bu değişimleri hizmet verdiği birey/aile ve topluma uygulayan ve yenilikleri topluma ulaştıran en önemli sağlık çalışanı da hemşirelerdir. İnovasyon, hemşirelik bakımında kalitenin geliştirilmesi ve sürdürülmesinde hayati bir önem taşımaktadır. Hemşirelik uygulamalarında inovasyon; sağlığın sürdürülmesi ve geliştirilmesi, risk faktörlerinin belirlenip tanımlanması ve hastalıkların önlenmesi, hemşirelik bakımının daha kaliteli verilebilmesi için yeni bilgilerin kullanılmasında önemli rol oynamaktadır (1, 6, 12).

Hemşirelik hizmetlerinin planlanması, sunulması ve değerlendirilmesinde inovatif stratejilerin kullanılması, verilen hizmetin kalitesini doğrudan etkileyen önemli faktörler arasındadır. Çünkü hem-

şireler, sağlık sistemi içerisinde bakım gibi oldukça önemli ve karmaşık bir hizmeti verirken ne yaptıklarını, niçin yaptıklarını ve yaptıkları uygulamanın hangi bilimsel temele dayandığını bilmekle kalmayıp, verdikleri hizmeti sürekli gözden geçirme yoluyla uygun ve etkin olup olmadığını sorgulamakta, bununla birlikte hizmetin ne şekilde ve hangi yollarla verildiğinde daha etkili, kaliteli ve maliyet etkili verilebileceğini de araştırma sorumluluğunu taşımaktadırlar (5, 13, 14).

Hemşirelerin çalıştığı ortamda “yenilikçi” rolünü kolaylıkla sergileyebilmesi için bireysel olarak da yenilikçi bir düşünce yapısına sahip olması önemlidir. Bireyin yeterli eğitim düzeyine sahip olması, ilgili alanda deneyimli olması, yaratıcı düşünme becerisine sahip olması, problemi benimsemesi ve çözümü konusunda motive olması ise bireysel inovasyonun gerçekleşebilmesi için birer ön koşul olarak kabul edilmektedir. Başarılı inovasyon uygulamaları için etkili olabileceği düşünülen bir diğer değişken ise bireyin içsel motivasyonudur. İş motivasyonu, “bir şeyi yapmaya isteklilik” olarak tanımlanmaktadır. İçsel motivasyon ise, kişinin kendi yeteneklerini ortaya koyma deneyimi olarak nitelendirilmektedir (5, 7, 15).

Hemşireler hizmet sunumlarında etkin ve istedik sonuçları yakalayabilmek için sürekli değişime ayak uydurmak zorundadırlar. Bu aşamada hemşireler bakım kalitesini arttırmak için yeni ve yaratıcı faaliyetleri yürütmektedirler. Literatürde inovasyon ile iyileşme arasında olumlu bir ilişki olduğu da belirtilmektedir. Hemşireler hasta bakımına yaratıcı sanatları taşımada temel bir rol oynar. İnovatif düşünme, hasta bakımının nasıl yapılması gerektiği konusunda hemşirelere yeni perspektifler sunmaktadır. Yaratıcı hemşireler, organizasyon ve çalışanlar için yarar sağlayıcı yeni ve farklı fikirler ortaya koymalıdır. İnovasyon, hemşirelik uygulamalarında problem çözmeyi ve hemşirelerin girişimcilik rollerini artırır. Ayrıca yaratıcılık ve inovasyon, hemşirelerin kendi potansiyellerine şaşırmalarını, hayran olmalarını sağlayacaktır (2, 15, 16).

HEMŞİRELİKTE İNOVASYONU AKTİVE ETME SÜRECİ; BİR KAMU HASTANESİ ÖRNEĞİ

Farklı, değişik, yeni fikirler geliştirmek ve uygulamak olarak tanımlanan inovasyon terimi, artık her alanda sık duyduğumuz terimler arasında yer alıyor. Yaşamımızda inovasyon ve yaratıcılığın yeri giderek büyüyor. Özellikle sağlık sektöründe yaşanan yenilikler, sağlık çalışanlarının çok yönlü gelişmesini ve yeni roller üstlenmesini zorunlu kılıyor. Sağlık gibi insanlığın geleceğini etkileyecek birçok alandaki yeni buluşlar bireylerin yaratıcılığını kullanabilmesi ve inovasyon sürecini başlatabilmesi ile mümkün olacaktır. İşte bu süreçte, inovasyon ve bakıma yeni yaklaşımlar getirmek, mesleki gereksinimler arasında yer almaktadır. Tüm bu gelişim ve değişimlerden hemşirelik mesleği de nasibini alıyor (7, 17, 18).

Hemşirelikte inovasyon sürecinin başlatılmasının temel basamaklarını; farkındalık sağlamak, fırsat yaratmak, motivasyonu sağlamak, yol göste-

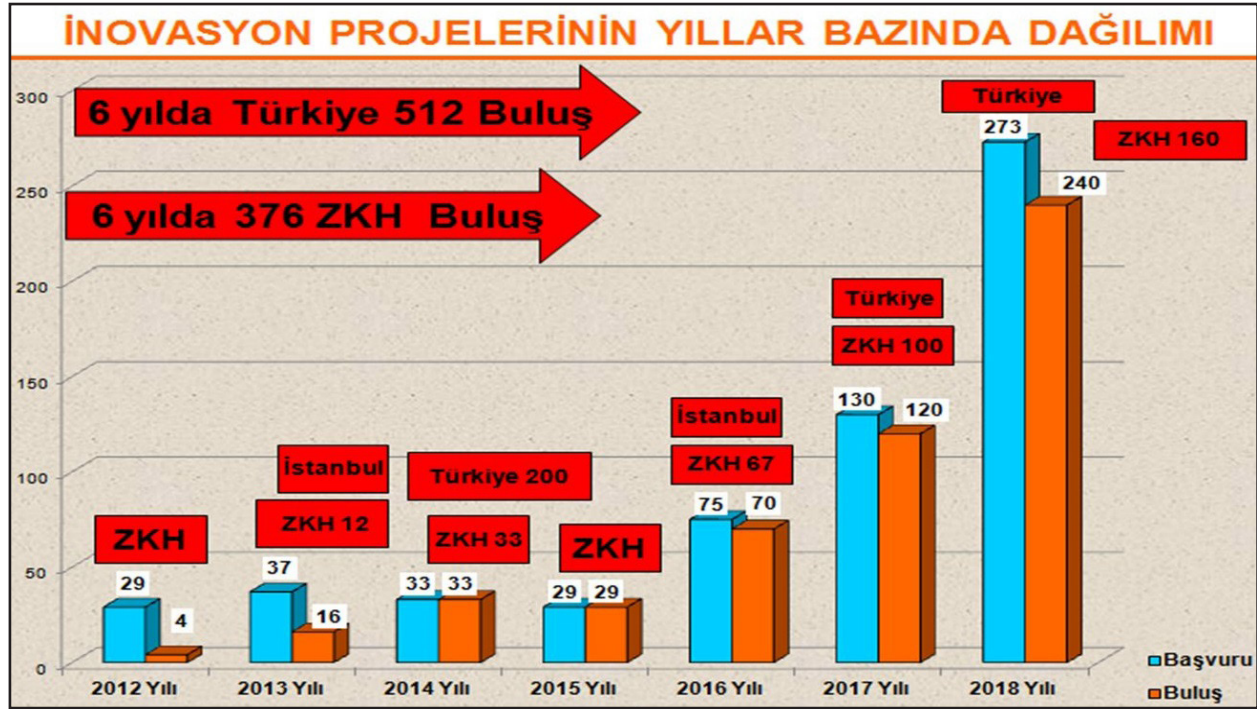
rici süreçleri desteklemek ve süreci cazip hale getirecek modelleri dizayn etmek oluşturmaktadır. Bu basamaklar; hemşirelerin inovasyon sürecine olan katılımlarını arttırarak, hemşirelerin maliyet etkin, hedefleri belirlenmiş ve kaliteli sağlık bakım sistemine entegrasyonlarını sağlayacaktır.

Tüm bu gereksimler dikkate alınarak 2012 yılında hastanemizde hemşirelikte inovasyon sürecini aktive etmek amacıyla birçok eğitim düzenlendi, farkındalık toplantıları yapıldı. Hastanemiz 150. yıl kutlama etkinlikleri içerisinde, hemşirelikte inovasyon sürecini aktive etmek amaçlı alanında bir olma niteliği taşıyan, "Hemşirelikte İnovasyon" isimli ödüllü proje yarışması ve sempozyumu gerçekleştirildi. Proje yarışmasının amacı "hemşirelik hizmetlerine yenilik getirmek, bakım maliyetini azaltmak, hemşirelerin klinik hizmetlerinde pratik, uygulanabilir, zaman yönetimine uyan ve hizmeti geliştirici yeni hemşirelik uygulama örneklerini ortaya koymalarını sağlamaktır. 2012 yılında inovasyon alanında başlayan eğitimler, yarışmalar ve sempozyumlar 7 yıl boyunca hastanemiz organizasyonunda geleneksel olarak gerçekleştirildi. 2018 yılında Ülkemizde yine hemşirelikte ilk olan "1. Uluslararası İnovatif Hemşirelik Kongresi" yapıldı. Yarışmalar

ve bilimsel toplantılar dahilinde yapılan değerlendirmelerde dereceye giren projelere, bildirilere ödüller verildi, katılan hemşireler motive edildi ve farkındalıklarının arttırılması sağlandı.

Ekibimiz, inovasyon sürecini destekleyen, profesyonel mesleki yaklaşımları ile hastalarımıza en iyi hizmeti vermeye amaçlayan inovatif hemşirelerden oluşuyor. "İşi En İyi Yapan Bilir" mantığı ile alanda bu hizmeti 7 gün 24 saat sunan hemşirelerden bir proje geliştirme ekibi kurduk. Sağlık sektöründe hastalarımızın ve bizlerin ihtiyacı olan tıbbi ürünleri tespit edip onların geliştirilmesini sağlıyoruz. Tıbbi buluşlarımızla hem hizmet kalitesini artırıyor hem de Ülkemiz için katmadegör sağlamak için çaba harcıyoruz.

Hastanemizdeki hemşirelerin inovasyon yolculuğunda anne bebek sağlığını destekleyici 376 tıbbi buluş geliştirildi (Şekil 1). Bu buluşların sadece kağıt üzerinde kalınması istenmedi. Projeleri hayata geçirmek adına zorlu bir yola çıkıldı ve başarı sağlandı. 7 yıllık süreçte Hastanemiz bünyesinde hemşirelerimizin ürettiği inovatif buluşların korunması adına patent ve faydalı model başvurularında bulunuldu. Bu süreçte 50 civarında patent belgesi alındı (Şekil 2).

Şekil 1: İnovasyon projelerinin yıllar bazında dağılımı.

Şekil 2: Hemşirelerin patent belgeli resimleri.

Diğerlerinin belge süreci devam ediyor. Bu ürünler içerisinde; cerrahi aletler, farklı korumalı cerrahi iğneler, doğum travay takip cihazları, doğum sonu kanama önleyici cihaz, yenidoğan yoğun bakım ürünleri (formül süt hazırlama cihazı, nefes öğretici yatak, ağlama sensörü, yenidoğan özel kan alma iğneleri, kan değişim cihazları, topuk kan alma cihazları vb.), hasta konforunu destekleyici sürgülü yatak, pozisyon veren ve masaj yapan yatak, akıllı ürodinami cihazı, hasta mobilizasyonuna destek giyilebilen serum askısı ve foley sonda askısı, özellikli süt sağma cihazları, ilaç navigatörleri, ilaç güvenliği için kontrol kalemleri, çok yönlü hasta bakım arabaları, kontrollü atık toplama cihazları gibi cihazlar bunlardan birkaç tanesi. Bir gün kendi geliştirdiğimiz ürünleri hizmet sürecimizde kullanmak en büyük hedefimiz.

Ülkelerin gelişmişlik kriterleri arasında patent oranları oldukça önemli. Türkiye'nin 2023 hedeflerine ulaşmasında inovasyonun ve buna bağlı olarak yaratılacak katma değer çok önemli bir rol oynayacağı şüphesizdir. Biz hastanemiz hemşireleri olarak yaptığımız buluşlara aldığımız patent belgeleri ile bu süreci oldukça desteklediğimizi düşünüyoruz. Hemşirelerimizin inovatif ürünleri arasında birkaçının prototipi geliştirildi. Bunların izin süreçleri sonrasında birkaçının deneme aşamasına geçildi ve bilimsel çalışmaları yapıldı. Belgelendirme süreci biten buluşlarımız için İstanbul Sağlık Endüstrisi Kümelenmesi (İSEK) ekibine katılım sağlandı. Bu bilimsel ekip içerisinde üye olan tek hemşirelik ekibi bizleriz. Bu kümelenme ekibi sayesinde birçok kez İstanbul ARGE fuarlarından davet aldık, projeleri-

mizle katılarak, buluşlarımızın hayata geçmesi için tanıtımlar yapıldı (Şekil 3).

Hemşirelik mesleğinin inovasyon sürecinde görünürlüğü sağlandı. Yaptığımız güzel çalışmalar basın sürecinde de büyük ilgi gördü. Mesleki görünürlük adına güzel tanıtımlar yapıldı (Şekil 4). Hemşirelerin inovasyon sürecindeki başarılı çalışmalarına yönelik yapılan basın haberleri sonrasında hem ülkemiz genelinde meslektaşlarımızın inovasyon sürecine yönelik motivasyonları arttı hem de gerçekleştirilen buluşların tanıtımı sağlandı. Şuanda birkaç buluş için üretim süreci aktive edilmek üzere. Belki de birkaç yıl sonra hemşirelerimizin buluşlarını hizmet sunumlarında kullanmaya başlayacağız. Bu bizim için büyük bir gurur.

Hemşirelik hizmetleri bünyesinde inovatif süreci aktive etmek çok zorlu ama bir o kadar da güzel sonuçlanan bir yol haritası oldu. Evet Zeynep Kamil Hastanesi Hemşireleri olarak inovasyonu kurum kültürü haline getirdik. Ama tüm hastaneler bizim kadar şanslı değil. Farklı kurumlarda birçok hemşire aslında inovatif fikirlere sahip ama yol gösterecek bir rol modeli olmadığından bu fikrini hayata geçiremiyor, kendini kısıtlıyor ve buluşları hayal olarak kalmaya devam ediyor. Bizim sürecimiz hep destekle başladı hemşirelerimize rol model olduk, yol gösterdik, cesaretlendirdik, motive ettik, eğitimler verdik, bu alanda "İnovatif Hemşirelerin Yol Haritası" isimli yol gösterici bir kitap çıkarıldı. Amacımız bu inovasyon ışığını tüm meslektaşlarımıza ileterek hastalarımızın daha kaliteli hizmet almasını sağlamak, ülkemizin üretim sürecini desteklemek ve mesleki gelişimimizi sağlamaktır.

Şekil 3: Fuar katılımları resimleri.

DR. YELİZ DOĞAN MERİH
ZEYNEP KAMİL KADIN VE ÇOCUK HASTALIKLARI EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ
SAĞLIK BAKIM HİZMETLERİ MÜDÜRÜ

Artık inovasyon deyince
akla ilk hemşireler gelecek

Farklı, değişik, yeni fikirler geliştirmek ve uygulamak olarak tanımlanan inovasyon terimi, artık her alanda sık duyduğumuz terimler arasında yer alıyor. Yaşamımızda inovasyon ve yaratıcılığın yeni gerekler büyüyor. Özellikle sağlık sektöründe yaşanan yenilikler, sağlık çalışanların çok yönlü gelişmesini ve yeni roller üstlenmesini zorunlu kılıyor. Tüm bu gelişim ve değişimlerden hemşirelik mesleği de nasibini alıyor.

Artık hemşireler hasta bakımına yenilik getirmek, bakım maliyetini azaltmak ve hemşirelik hizmetinin kalitesini artırmak amacıyla inovasyon temalı yeni, farklı, sıradışı projeler üretiyorlar.

MUCİT HEMŞİRELER İŞ BAŞINDA!

Formül süt hazırlama cihazı, nefes öğreten yataklar ve ağlama sensörü... Kulağa tuhaf gelebilecek bu aletler, yenidoğan bebekler ve anneleri için çok şey ifade ediyor. Üstelik onlara bakan hemşireler tarafından icat edililer!

Zeynep Kamil Hastanesi hemşireleri, önce ve beledilerin hayata katılmaya çalışarak yenidoğan bebeklere...

Yenidoğan bakım ünitesindeki hemşireler, hasta konforunu destekleyen araçları icat ettiler. Bu araçlar, hasta konforunu destekleyen araçları icat ettiler. Bu araçlar, hasta konforunu destekleyen araçları icat ettiler.

Formül süt hazırlama cihazı, nefes öğreten yataklar, ağlama sensörü, yenidoğan için kullanılan diğer aletler, hasta konforunu destekleyen araçları icat ettiler. Bu araçlar, hasta konforunu destekleyen araçları icat ettiler.

Yenidoğan bakım ünitesindeki hemşireler, hasta konforunu destekleyen araçları icat ettiler. Bu araçlar, hasta konforunu destekleyen araçları icat ettiler.

Formül süt hazırlama cihazı, nefes öğreten yataklar, ağlama sensörü, yenidoğan için kullanılan diğer aletler, hasta konforunu destekleyen araçları icat ettiler. Bu araçlar, hasta konforunu destekleyen araçları icat ettiler.

Formül süt hazırlama cihazı, nefes öğreten yataklar, ağlama sensörü, yenidoğan için kullanılan diğer aletler, hasta konforunu destekleyen araçları icat ettiler. Bu araçlar, hasta konforunu destekleyen araçları icat ettiler.

Formül süt hazırlama cihazı, nefes öğreten yataklar, ağlama sensörü, yenidoğan için kullanılan diğer aletler, hasta konforunu destekleyen araçları icat ettiler. Bu araçlar, hasta konforunu destekleyen araçları icat ettiler.

Formül süt hazırlama cihazı, nefes öğreten yataklar, ağlama sensörü, yenidoğan için kullanılan diğer aletler, hasta konforunu destekleyen araçları icat ettiler. Bu araçlar, hasta konforunu destekleyen araçları icat ettiler.

TRT HABER

DR. YELİZ DOĞAN MERİH
Zeynep Kamil Hastanesi Sağlık Bakım Hiz. Müd.

3.514 İSTİNLİ GRUPLAR İSE BUNUN TARİHİ BİR ZAFER OLDUĞUNU BELİRTİYOR • BM GÜVENİ

İnovatif Zeynep Kamil Hemşirelerinin başarıları Trt Haber'de!

EDİTÖREN

İSTANBUL CANLI

Mucit hemşireler
250 TIBBİ BULUŞA İMZA ATTILAR

RÖPORTAJ

Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hastalıkları Eğitim, Araştırma Hastanesi Sağlık Bakım Hizmetleri Müdürü Dr. Yeliz Doğan Merih:

"HEMŞİRELER İNOVASYON TEMALİ YENİ, FARKLI, SIRADIŞI PROJELER ÜRETİYOR"

"5 yıllık süreçte anne bebek sağlığını destekleyici 150 tıbbi cihaz buluşu geliştirdik. Bu ürünler arasında 30'u patenlendi. Diğerlerinin belge süreci devam ediyor. Bu ürünler içerisinde cerrahi aletler, farklı korumalı cerrahi iğneler, doğum sonu kanama önleyici cihaz, yenidoğan yoğun bakım ünitesi (formül süt hazırlama cihazı, nefes öğreten yataklar, ağlama sensörü, yenidoğan özel kan alma iğneleri, kan değişim cihazları vb.), hasta konforunu destekleyici süngü yataklar, pozisyon veren ve masaj yapan yataklar, akıllı ünodinami cihazlar, hasta mobilizasyonuna destek sağlayan seramik aslı ve folye sandu arkası, ilaç güvenliği için kontrol kalemleri, çok yönlü hasta bakım arabaları gibi cihazlar bunlardan birkaçı. Tanışın."

HA Haberler Ankara

Profesyonel web site tasarımı hizmetleri
Uzunlun fiyat garantisini
Her hizmetimizde en uygun fiyat ve yüksek kalite

İNNOVATİF HEMŞİRELER DERNEĞİ PATENTLİ ÜRÜNLERİ İLE EXPOMED FUARI'NDAYDI

Nur Çelebi / Editor
info@haberlerankara.com

SGK'lı Hemoroid Tedavisi

Inovasyon güncelliği ve profesyonel yaklaşımlarıyla hastalara en iyi hizmeti vermeyi amaçlayan hemşireler tarafından kurulan "İnovatif Hemşireler Derneği" Avrupa Birliği'nin ve Türkiye'nin medikal alanında en önemli buluşma platformu olan EXPOMED Fuarı'nda geliştirdikleri patentli ürünleri 30 Mart-2 Nisan 2019 tarihleri arasında göstermeye çıktılar.

EXPOMED Fuarı'nda gerek Sağlık Yöneticileri, Sağlık Çalışanları gerekse patentli ürünlerin hayata geçirilmesine destek olabilecek medical firmaların yoğun ilgi gösterdiği standlarda bir olan "İnovatif Hemşireler Derneği" standında hemşirelerin hasta bakımına yenilik getirmesi, bakım maliyetini azaltması, hemşirelik hizmetinin kalitesini artırmak amacıyla geliştirdikleri inovasyon temalı yeni, farklı ve sıra dışı projeler tanıtıldı.

Demek Başkanı ve aynı zamanda Zeynep Kamil Hastanesi Sağlık Bakım Hizmetleri Müdürü Dr. Yeliz Doğan Merih, standta sevgiyle ve meraklı sordukları sorular karşısında gülümseyerek cevaplar verdi. "Mesleğimiz için yaptığımız fark yaratan mesleki değişim ve gelişim sürecini destekleyen bilimsel çalışmalar hayata geçirmek üzere yola çıktık. Sağlık sektöründe hastaların ve yakınlarının ihtiyaçları olan aletleri tespit edip geliştirmeye başladığımız amacıyla da çalışmalarımıza devam ediyoruz. Geliştirdiğimiz yeni ürünlerle ayrıca Ülkemiz ekonomisine de katma değer sağladığımızı hedefliyoruz."

"Bu kapsamda bugüne kadar geliştirdiğimiz 150 tıbbi buluşun 30'u patentlenmiş ve patentli olduğu. Diğerlerinin de patent süreci devam ediyor. Bunlar arasında; cerrahi aletler ve diğer doğum sonu kanama önleyici cihaz, yenidoğan yoğun bakım ünitesi (formül süt hazırlama cihazı, nefes öğreten yataklar, ağlama sensörü, hasta konforunu destekleyici süngü yataklar, pozisyon veren ve masaj yapan yataklar, akıllı ünodinami cihazlar, hasta mobilizasyonuna destek olan ray güyeli seramik aslı ve folye sandu arkası, ilaç güvenliği için kontrol kalemleri, çok yönlü hasta bakım arabaları bulunmaktadır."

Hasta ve sağlık ekibi gereksinimlerini dikkate alarak geliştirdikleri ürünlerin bazılarını ile ilgili sergi üretim sürecinin tamamlanmış üzere olduğunu belirtirken, "belirli ölçümlerde birkaç sene içerisinde bu ürünleri kullanmaya başlayacağız. Bu bakım için çok büyük bir güç."

İnovatif Hemşireler Derneği Hakkında:

Hemşirelik uygulamalarında sağlığın desteklenmesi, hastaların önlenmesi, risk faktörlerinin tanımlanması, önlenmesi ve sağlıklı geliştirecek davranışların artırılması, bakım ve tedavinin daha etkili ve verimli olması için yeni bilgiler,medikal ürünizmetlerin bulunmasını inovasyonu desteklemek amacıyla kurulan demek, inovatif süreçten, yeteneği olan tüm hemşirelere entegrasyon etmek üzere çalışmalarına devam etmektedir.

Şekil 4: Basın Haberleri.

Bu süreçte profesyonel eğitimlerin ve uygulama atölyeleri oldukça önemli. Biz bu anlamda ülkemizde ilk defa "Hemşirelik İnovasyon Akademisi" kurmak için çalışmalarımız başladı. Çok kısa bir sürede inovasyon akademisi kuruldu.

Şekil 5: Başarılarımız.

Bu akademi ile inovasyon sürecindeki eğitimlerin daha profesyonel, eğitim sonrası inovatif uygulamaların ve buluşların prototip süreçlerinin daha efektif olması sağlandı. Böylelikle hemşirelikte inovasyon başarılarımızın daha da artarak devam edeceğini düşünüyoruz (Şekil 5). Hemşirelikte inovatif uygulamaların yaygınlaşması için örgüt kültürünün benimsenmesi önemlidir. Örgüt kültürü, bir örgütü diğerlerinden ayıran, yaşam biçimini kapsayan gelenek ve inançlardır. Örgütsel değer ve inançların çalışanlar tarafından kabul edilme ve benimsenme düzeyi arttıkça örgüt kültürünün güçlenmesinden söz edilmektedir. Bu bağlamda; ulusal hemşirelik birliklerine/derneklerine önemli rol düşmektedir. Çünkü ulusal hemşirelik birlikleri/dernekleri örgütsel yapısı ile örgüt kültürünü en açık şekilde yansıtan ve inovasyonu en iyi destekleyen kilit güçlerdir. Hemşirelikte inovatif uygulamaların yaygınlaştırılması için ulusal hemşirelik birlikleri/dernekleri örgütsel inovasyonu geliştirecek şekilde çalışmalarını yapılırdır (14, 17).

Hemşirelikte inovasyonu kurum kültürü haline getirdikten sonra hemşirelere inovasyon sürecinde rol model olmak, cesaretlendirmek, motive etmek, eğitimler vermek için ülkemizde hemşirelikte inovasyon anlamında ilk dernek olan "İnovatif Hemşirelik Derneği"ni 18.05.2016 tarihinde merkezi İstanbul olacak şekilde kurduk (Şekil 6). Derneğin amacı, hemşirelerin hizmet sunumlarında etkin ve istedik sonuçları yakalayabilmek, sürekli değişime ayak uydurmak ve inovasyon sürecini hizmetlerine entegre edebilmeleri konusunda danışmanlık vermek, hemşirelik uygulamalarında sağlığın desteklenmesi, hastalıkların önlenmesi, risk faktörlerinin tanımlanması, önlenmesi ve sağlığı geliştirici davranışların artırılması, bakım ve tedavinin daha nitelikli verilebilmesi için inovatif bilgilerin/metotların/hizmetlerin bulunmasında inovasyonu desteklemektir.

Şekil 6: Dernek yönetim kurulu resmi.

HEMŞİRELİKTE İNOVASYONU AKTİVE ETMEDE ÖNERİLER

Sağlık ekibi içerisindeki hemşireliğe yüklenen geleneksel bakım rolünü yaratıcı, dinamik ve inovatif yaklaşımlarla desteklenen bir sistematik haline dönüştürmek ve hemşirelerin inovatif başarılarını motive etmek için aşağıdaki basamakları gerçekleştirmek önemlidir.

- * Çalışma ortamlarında inovasyon kültürünü arttırmak, inovatif fikirlerin tartışılabildiği ve değişime hazır olmayı destekleyen “Pozitif Çalışma Ortamları” geliştirmek,
- * İnovasyonu bakım maliyetine kısa ve uzun dönem etkilerinin, sağlık bakım organizatörleri, araştırmacılar ve politikacılar tarafından tartışılmasını ve uygulamaya yansıtılmasını sağlamak,
- * Hemşire ve diğer sağlık çalışanlarına inovasyon geliştirebilmeleri için bilgi, kaynak ve fırsatlara kolay ulaşmalarını sağlamak,
- * Fikirlerini geliştirebilmeleri için yol göstermek
- * İnovasyon süreci konusunda motivasyonu sağlayıcı yarışmalar ve etkinlikler düzenlemek,
- * İnovasyon, yaratıcı düşünme, patent alma süreci, prototip geliştirme, fikrin hayata geçirilmesi süreci ile ilgili eğitimler vermek,
- * Geliştirdikleri fikirlerin hayata geçirilmesi sürecinde destek olmak,
- * Başarıya ulaşan fikirleri bilim dünyasına sunarak diğer sağlık çalışanlarını cesaretlendirmek ve mesleki bilimsel alt yapısını güçlendirmek,
- * İnovasyon ve yaratıcılık konusunda ulusal ve uluslararası sempozyum, konferans ve seminerler düzenlemek,
- * Mesleki ve inovasyon sürecini destekleyen birlikler ve topluluklar kurmak,
- * İnovasyonun tartışıldığı ve fikir alışverişinin yapıldığı forumlar düzenlemek,
- * Ulusal ve uluslararası sertifikasyon programlarının düzenlenmesini teşvik etmek
- * Bilim, teknoloji, ve sanayi alanındaki inovatif gelişimleri sağlık alanı ile entegre ederek, sistemik bütünlüğe ve sürekliliğe sahip ulusal bir politika oluşturmak
- * Hemşirelikte inovasyonu yönlendiren ve rol model olan kişileri hemşirelere tanıtmak gereklidir (2, 6, 7, 19, 20)

SONUÇ VE ÖNERİLER

Hemşirelik mesleği, değişen ve gelişen dünya düzeninde var olabilmek için tüm kanallarını açık tutmalı, tüm varlığıyla birleşmeli, devam eden profesyonel eğitimlerle güçlenmeli ve bilgi birikimini her meslek üyesine açık tutarak varlığının niteliğini arttırmalıdır. Bu aşamada hemşireler inovasyon süreci aktive etmeli, mesleki değişim ve gelişim sürecini başlatarak mesleki geleceğini şekillendirilmelidir. Hemşirelikte inovasyon sürecinin aktifleştirilmesine yönelik yaptığımız bütüncül çalışmalar sonrasında; düzenli eğitimlerin, süreci tanıyacak, cazip hale getirecek, yol gösterecek bilimsel aktivitelerin yapılmasının, sürekli destek yaklaşımlarının geliştirilmesinin, güven ortamı yaratılmasının, çalışmaların sürekliliğinin sağlanmasının ve rol model olmanın yerinin büyük olduğunu belirledik.

Ülkemizde genelinde hemşireliğe inovasyon ışığının yayılmasında geliştirdiğimiz örnek modelin uygulanmasının hemşirelerin inovasyon yaklaşımlarını geliştirmesinde etkili olabileceğini düşünüyoruz. Bu örnek model çerçevesinde inovatif hemşirelik çabalarının ulusal nitelikte bütünlük bir stratejiyle hayata geçirilmesi, kısa, orta ve uzun vadede hangi alt sektörler ve değer zinciri aşamalarına odaklanılması gerektiğinin analizler sonucu ortaya konması, sağlıkta küresel destek alanlarının yaratılması, uluslararası aktörlerle işbirliği ve araştırma çıktılarının ticarileşmesinin desteklenmesi sağlık sektörünün rekabet gücünün artırılmasına ve hemşirelik alanında inovasyon kültürünün oluşmasına katkı sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

1. Yıldırım E, Bilgi çağında yaratıcılığın ve yaratıcılığı yönetmenin önemi. *Selçuk Üniversitesi Karaman İİBF Dergisi*. 2007; 12(9):109-120.
2. Acıbozlar Ö. Yönetici hemşirelerin karar verme stratejileri ve yaratıcılık düzeyleri. *Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İstanbul, 2006.*
3. Denat Y, Memiş S. Hemşirelik eğitiminde yaratıcılığı geliştirme. *Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*. 2006; 22(1):245-252.
4. Feldman LB, Ruthes RM, Cunha IC. Creativity and innovation: competences on nursing management. *Rev Bras Enferm*. 2008; 61(2):239-242.
5. Khorshid L. Hemşirelikte yaratıcılık ve yenilik. 1. Temel Hemşirelik Bakım Kongresi Kitabı. İzmir, 2010; 1-4.18.
6. Dil S, Uzun M, Aykanat B. Hemşirelik eğitiminde inovasyon. *International Journal of Human Sciences*. 2012; (9) 2, 1217-1228
7. Herdman AE, Yazıcı KÖ. Hemşirelik ve yenilikçilik. *Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi*. 2009; 6: 2-4.
8. Clement O-Brien K, Polit FD, Fitzpatrick JJ. Innovativeness of nurse leaders. *Journal of Nursing Management*. 2011;19:431-438
9. Yamaç K. Nedir bu inovasyon? *Bilim Eğitim ve Düşünce Dergisi*. 2001;1: 6-8.
10. Rogers EM. *Diffusion of Innovations*, 4th ed. New York, Simon & Schuster Press, 2003; 12-23.
11. Ersoy Açıkgöz B, Muter Şengül C. Yenilikçiliğe yönelik devlet uygulamaları ve AB karşılaştırması, *Yönetim ve Ekonomi*. 2008;1: 60-74.
12. Bradshaw MJ. Fuszard's innovative teaching strategies in nursing. In: *effective learning: what teachers need to know*, 3rd ed. USA, Aspen Publishers.2001:17-26.
13. Kambarami RA, Chidede O, Kowo DT. Kangaroo care for well low birth infants at Harare Central Hospital Maternity Unit – Zimbabwe. *Central African Journal of Medicine*. 1999;45: 56-59
14. Şengün H. Sağlık hizmetleri sunumunda inovasyon, *Med Bull Haseki*. 2016;54:194-8.
15. Best M, Thurston E. Measuring nurse job satisfaction. *Journal of Nursing Administration*. 2004; 34(6): 283-290.
16. Ökem G. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne Üyelik Sürecinde Sağlıkta İnovasyon. *TÜSİAD Yayınları, İstanbul, 2011;71-8.*
17. Akdemir N, Akkuş Y. Rehabilitasyon ve hemşirelik. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*. 2006; 82-91.
18. Karagözoğlu Ş. Hemşirelikte bireysel ve profesyonel özerklik. *Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi*. 2008; 3:41-50. 19. Denat Y, Memiş S. Hemşirelik eğitiminde yaratıcılığı geliştirme. *Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*. 2006; 22(1):245-252.
19. Lane, MR. Creativity and spirituality in nursing: implementing art in healing. *Holist. Nurs. Pract*. 2005;19(3):122-125.